

بانکداری اسلامی
در عصر جدید

www.ketabo.ir

سرشناسه: رستمی، سعید، ۱۳۷۱ -
عنوان و نام پدیدآور: بانکداری اسلامی در عصر جدید/ مولف سعید رستمی
مشخصات نشر: زنجان: قلم مهر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۳۳۲ ص، ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۹۴-۴۶-۱ ریال: ۱۸۰۰۰۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: بانک و بانکداری -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: Banks and banking -- Religious aspects -- Islam

موضوع: بانک و بانکداری (فقه) -- ایران

موضوع: Banking law (Islamic law) -- Iran

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ رهب ۲/۲۲/۲۲۳ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۳۵۵۹۹

انتشارات قلم مهر
www.tab.com.c g

بانکداری اسلامی در عصر جدید

مؤلف: سعید رستمی

ناشر: انتشارات قلم مهر

ویراستار فنی: رحمان نجفی

طراح جلد: مهرداد حیدری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۹۴-۴۶-۱

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: پیشگام

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

وقتی یک همراه آگاه در مسیر صداقت و شرافت رفیق شفیق انسان می‌شود، سرتاسر زندگی انسان رنگ و عطر خوشبختی می‌گیرد و من این حس درخشان را همواره احساس می‌کنم و در این مسیر مدیون همدلی و همبازی دوست و یاور بی‌همتای خویش آقای رحمان نجفی هستم.

سعید رستمی

نویسنده

پیش‌گفت

خدایا شروع سخن نام توست و وجودم به هر لحظه آرام توست

دانش بانکداری مدیریتی به ویژه در سال‌های اخیر دست خوش پیشرفت چشمگیری شده است. کتاب پیش‌گفت در چند کتاب‌هایی است که به صورت جامع به شرح و توضیح و آشنا بودن یا مفاهیم ابتدایی و مفهومی «بانکداری اسلامی در عصر جدید» برای استفاده عموم به رشته تحریر در آمده است. گرچه در این کتاب تلاش در حداقل ممکن نگه داشته شده است ولی روش‌های مختلف به خوبی توصیف و تشریح شده و مایا و معایب هر کدام نسبت به روش‌های دیگر توجیه شده است.

این کتاب شامل اساسی‌ترین روش‌های نمونه‌گیری است که می‌تواند مورد استفاده گروه وسیعی از علاقه‌مندان قرار گیرد، و در آن فرمول‌های مربوط به روش‌های یکجا و به روشنی مشخص شده است. بدین ترتیب به عنوان مرجع نیز برای دانشجویان جهت یادگیری و آشنایی با موضوعات مختلف این کتاب به خوبی قابل استفاده است. امید است تلاش‌های صورت گرفته جهت گردآوری جدیدترین یافته‌ها و پیشرفت‌ها در این زمینه در قالب کتابی پربار مقبول طبع صاحب‌نظران واقع شود. بی‌شک باید پذیرفت که هیچ‌کاری هر چند در نهایت دقیق صورت گیرد، خالی از عیب و ایراد نخواهد بود از این رو از تمامی صاحب‌نظران، اساتید و خوانندگان محترم که با این دانش‌آشنایی دارند تقاضا داریم تا با ارسال نظرات اصلاحی و سازنده خود موجب رفع نارسایی‌ها و پربار شدن چاپ‌های بعدی این مجموعه گردند.

رحمان نجفی

فهرست اجمالی

- فصل اول • تاریخچه بانکداری
- فصل دوم • خدمات مالی اسلامی
- فصل سوم • خدمات بانکی
- فصل چهارم • اوراق بهادار
- فصل پنجم • تامین مالی
- فصل ششم • مدیریت دارایی ها
- فصل هفتم • منوطات بانکداری
- فصل هشتم • نضرت بانکی
- فصل نهم • نهادهای آونز گذار بانکی
- فصل دهم • کفایت سرمایه
- فصل یازدهم • ارزش گذاری بانک ها

فهرست مطالب

۶	پیش‌گفتار
۱۴	مقدمه
۱۷	فصل ۱: تاریخچه بانکداری
۱۸	۱-۱. تاریخچه خدمات مالی و بانکداری
۳۱	۲-۱. تاریخچه خدمات مالی و بانکداری اسلامی
۳۴	۳-۱. تاریخچه تأسیس بانک‌های ایرانی
۳۹	۴-۱. نظام بانکی ایران بعد از انقلاب اسلامی
۴۳	۵-۱. نظام بانکداری و اقتصاد ایران
۴۷	فصل ۲: خدمات مالی اسلامی
۴۸	۱-۲. اوراق بهادار اسلامی (صکوک)
۵۴	۲-۲. انواع صکوک با توجه به ثابت یا ائتمناری بودن نرخ سود
۵۶	۳-۲. اوراق بهادار اسلامی (صکوک) بر اساس فقه
۷۶	۴-۲. ارکان انتشار اوراق بهادار اسلامی (صکوک)
۷۹	۵-۲. مزایای استفاده از صکوک و شباهتها و تفاوت‌های آن با اوراق با درآمد ثابت
۸۰	۶-۲. معاملات مجاز در اسلام
۱۰۲	۷-۲. معاملات بر پایه صکوک
۱۱۹	فصل ۳: خدمات بانکی
۱۲۰	۱-۳. انواع حساب‌های بانکی
۱۲۳	۲-۳. کارت‌های اعتباری بانکی
۱۲۷	۳-۳. سپرده

- ۱۳۱ ۴-۳ خدمات رهنی
- ۱۳۲ ۵-۳ تسهیلات بانکی
- ۱۴۲ ۶-۳ حواله
- ۱۴۳ ۷-۳ حسابداری

فصل ۴: اوراق بهادار ۱۴۹

- ۱۵۰ ۱-۲ اوراق بهادار
- ۱۵۸ ۲-۴ تسهیلات سندیکایی

فصل ۵: تامین مالی ۱۶۵

- ۱۶۸ ۱-۵ تامین مالی تجارت
- ۱۷۱ ۲-۵ تامین مالی پروژه
- ۱۸۱ ۳-۵ تامین مالی املاک
- ۱۸۸ ۴-۵ لیزینگ

فصل ۶: مدیریت دارایی ها ۱۹۳

- ۱۹۵ ۱-۶ انتخاب سرمایه گذاری های منطبق با شریعت اسلامی
- ۱۹۸ ۲-۶ صندوق های سرمایه گذاری
- ۲۰۶ ۳-۶ صندوق های سرمایه گذاری در بانکداری اسلامی

فصل ۷: مخاطرات بانکداری ۲۰۹

- ۲۱۰ ۱-۷ ریسک
- ۲۲۱ ۲-۷ مصون سازی
- ۲۲۷ ۳-۷ مدیریت ریسک در بانکداری اسلامی

فصل ۸: نظارت بانکی ۲۴۱

- ۲۴۲ ۱-۸ نظارت

- ۲-۸ هیئت نظارت شریعت اسلامی ۲۴۷
- ۳-۸ مسئولیت اجتماعی ۲۵۱
- ۴-۸ روش های نظارت بر بانک ها ۲۵۳

فصل ۹: نهادهای قانون گذار بانکی ۲۵۹

- ۱-۹ نهادهای قانون گذار ۲۶۰
- ۲-۹ نرخ بهره استقراض بین بانکی لندن ۲۶۶
- ۳-۹ نقدینگی بین بانکی ۲۶۹

فصل ۱۰: کفایت سرمایه ۲۸۱

- ۱-۱۰ کفایت سرمایه ۲۸۲
- ۲-۱۰ چالش های چرچو، کفایت سرمایه بازل ۲۸۴
- ۳-۱۰ استانداردهای کفایت سرمایه هیئت خدمات مالی اسلامی ۲۸۹
- ۴-۱۰ کفایت سرمایه بانک های اسلامی در سراسر جهان ۳۰۰
- ۵-۱۰ توسعه قابل انتظار در مرزین کفایت سرمایه ۳۰۱

فصل ۱۱: ارزش گذاری بانک ها ۳۰۳

- ۱-۱۱ اجزای مدل ارزش گذاری ۳۰۶
- ۲-۱۱ انواع مدل های ارزش گذاری ۳۰۸
- ۳-۱۱ ارزش گذاری بانک ها ۳۱۵
- ۴-۱۱ ارزش گذاری بانک های اسلامی ۳۱۵
- ۵-۱۱ امکان ارزش گذاری بانک ها ۳۱۷
- ۶-۱۱ آینده بانکداری ۳۱۷

واژه نامه ۳۲۱

منابع و مآخذ ۳۲۴

فهرست جداول

- جدول ۱-۱ نمونه موارد حوزه خدمات مالی در قانون (کد) حمورایی ۲۲
- جدول ۲-۱ مقایسه صکوک معرفی شده از سوی سازمان حسابداری و حسابرسی
بناهای مالی اسلامی ۵۴
- جدول ۲-۲ طبقه بندی اوراق بهادار اسلامی (صکوک) بر اساس فقه شیعه ۷۰
- جدول ۵-۱ مهم ترین عوامل تعیین میزان اجاره بهای پرداختی در انواع معاملات
لیزینگ ۱۹۰
- جدول ۱۷-۱ ابعاد ریسک در صنعت بانکداری ۲۱۳
- جدول ۷-۲ اثرات ریسک در نظام بانکی و روش های مدیریت آن ۲۳۲
- جدول ۷-۳ مهم ترین ریسک های عقود مبادله ای ۲۳۷
- جدول ۷-۴ مهم ترین ریسک های عقود مشارکتی ۲۳۸
- جدول ۱۰-۱ ریسک صکوک با عنوان ابزار مالی ۲۹۸

کتاب پیش روی شما با عنوان «بانکداری اسلامی در عصر جدید» به بررسی موضوع بهره و ربا در بانکداری اسلامی و ارائه راه‌حل‌هایی جهت رفع مشکلات موجود به رشته تحریر درآمده است. با توجه به رشد روز افزون بانک‌ها و صنایع مالی در جهان و همگام نبودن مالی اسلامی با این حرکت جهانی در برخی موارد (به دلیل عدم نبودن معاملات بانک‌های سنتی) موجب گردیده است که بانک‌ها و خدمات مالی اسلامی از رشد برابری نسبت به بانک‌های سنتی برخوردار نباشند. با توجه به این مسئله، قس از انعقاد قراردادهای بانکی باید از میزان انطباق آن با شریعت اسلامی اطمینان داشت، بنابراین در ابتدا به انواع معاملات اسلامی مجاز پرداخته شده است و سپس به امکان استفاده از قراردادهای مالی و بانکداری اسلامی در سطح طرح‌های جهانی بین‌المللی می‌پردازیم.

شما خواننده گرامی پس از مطالعه این کتاب قادر خواهید بود تا انواع قراردادهای قابل انعقاد در بانک‌ها جهت اخذ تسهیلات، بانکی و همچنین میزان انطباق قراردادهای بین‌المللی مربوط به تامین مالی طرح‌های عظیم و عمدتاً دولتی را با شریعت اسلامی آشنا شوید. در این مباحث به موضوعاتی نظیر مدیریت دارایی‌ها، مخاطرات بانکداری، نظارت بانکی و استانداردهای قانون‌گذار بانکی و سایر مباحثی که عمدتاً مدیران ارشد و روسای بانک‌ها با آن مواجه هستند، پرداخته شده است تا درک روشنی از مسیر حرکت بانکداری اسلامی در عصر حاضر ارائه گردد.

تمام منابع مورد استفاده در تالیف کتاب حاضر در بخش آخر کتاب «منابع و مأخذ» آورده شده است تا شما خواننده گرامی در صورت نیاز به مطالعه بیشتر

به آن‌ها رجوع نمائید.

همچنین کتاب خانم «تاتالی شون» با عنوان «بانکداری اسلامی نوین» تاثیر بسزایی در جهت آماده سازی و چاپ این کتاب داشته است.

بی تردید با وجود کوشش های فراوانی که اینجانب در تحریر این کتاب داشتم، مجموعه حاضر خالی از کاستی‌ها نمی‌باشد. لذا ارایه هرگونه رهنمودی از سوی انجمن گرامی و تمام خوانندگان محترم موجب ارتقای این اثر در چاپ‌های بعدی و استنادهای عمیق آن از طرف نگارنده خواهد بود.

سعید رستمی

E-Mail: Rostami@profit-loss.ir